

τι Ταμείον Πρακτικαθηκῶν καὶ Δανείων, διακινῶνται διὰ δηλοποιήσεως αὐτῶν, δημοσιευομένης εἰς τρεῖς τοὺςλάχιστον εἰς τῶν εὐρέως κυκλοφορούντων ἐν Ἀθήναις ἡμερησίων ἐφημερίδων, νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐξ εἰκασθητῆ αἰτίας δανειστάς των κατ' εἶδος πιστωτικῆς οὐχὶ κατ' ἄτομον πρὸς αὐτοὺς ὑποχρεώσεων των. Αἱ πρὸς τοὺς μὴ προσελθόντας δανειστάς ὑποχρεώταις τῆς ὀφειλετικῆς Τραπεζῆς ἢ τοῦ Ταμείου Πρακτικαθηκῶν καὶ Δανείων, ὑποτεθήσονται καὶ ἐν ἐπιληρωθῶσιν, ἐξουλοῦνται παρ' αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πρακτικῆς τοῦ παρόντος άρθρου».

Αὐτὸ τὸ ἐξοφλεῖται παρ' αὐτῶν», δύναται νὰ δώτῃ λαβὴν πρὸς καταχρησιν. Σήμερον, ἐνῶ ἡ Τράπεζα, λέγω πρὸς ὅλους τοὺς καταθέτας μου προσέλθετε νὰ παραλάβετε ὅλα τὰ εκατομμύρια, τὰ ὅποια ἔχετε καταθέσει παρ' ἐμοῦ. Ἀλλ' ἐνῶ λέγω ταῦτα, εἰς τὰ Ταμεία μου δὲν ἔχω παρὰ πέντε εκατομμύρια. Ἐὰν ἀρήσῃμεν τὰ πράγματα ὡς ἔχουσιν, ὥστε ἡ Τράπεζα νὰ ἐξοφλῇ τὴν καταθέτην ὅταν αὐτὸς προσέλθῃ, δύναται νὰ συμβῇ ἡ Τράπεζα αὐτῇ νὰ ἐξακολουθῇ ν' ἀγροῦν τὰ στέμματα καὶ νὰ πληρώσῃ ὅσα κίς προσέρχονται οἱ καταθέται, μετὰ ἕνα μῆνα κλπ. διὰ νὰ λάβῃσι τὴν κατάθεσιν των. Εἰς τὴν πρότασιν λοιπόν, τὴν ὅποιαν προτίθεμαι νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψῆφον τῆς Συνελεύσεως ἀπίθα, θὰ περιληφθῇ ἡ διάταξις ὅτι καὶ Τράπεζαι, καὶ ὅποια καλοῦσι τοὺς καταθέτας των νὰ τοὺς πληρώσῃ, εἶναι ὑποχρεωμένοι, ὅχι νὰ κρατήσῃσι παρ' ἐκταῖς τὰ ποσά, τὰ ὅποια θὰ παραληφθῶσι τυχὸν ἀπὸ τοὺς προσκληθέντας καταθέτας, ἀλλὰ νὰ τὰ καταθέτωσι παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ ὀλοκληρῶς εἰς Γεωργίους Σταύρους καὶ στέμματα, ὥστε νὰ εἶναι πραγματικῆ, νὰ μὴ εἶναι εἰκονικῆ ἢ προσκλητικῆ, τὸ ὅποια θὰ γίνῃ.

Πρόκειται λοιπόν νὰ λάβωμεν δύο ἀποράσεις· πρῶτον ὅτι οὐδεμία Τράπεζα δύναται νὰ προσκαλέσῃ νὰ πληρώσῃ τὰ στέμματα εἰς ποσὴν περισσότερον ἐκείνου τοῦ ὅποιον πραγματικῶς οἱ ὀφειλέται τῆς προσήλθον καὶ ἐπληρώσαν. Δεύτερον, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτό, τὸ ὅποιον διὰ τῆς προσκλήσεως προσέρχεται εἰς τοὺς καταθέτας, ὀφείλει ἡ Τράπεζα τὴν τελευταίαν ἡμέραν, δηλαδή τὴν Παρασκευὴν, νὰ τὸ ἔχη καταθέσει ἐν τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ. Αὐτὰ εἶναι τὰ δύο σημεῖα περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ προνοήσωμεν διὰ τῆς προτάσεως, ἣν θὰ ὑποβάλω. Νομίζω ὅτι τὸ πρᾶγμα

εἶναι καθαρὸν. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ν' ἀπορῶμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος πᾶσαν συζήτησιν, ἐπιφυλασσόμενοι, ἂν ὑπάρχει ἀντίρροσις τις, ὅταν ὑποβληθῇ τὸ ψήφισμα νὰ συζητήσωμεν.

Ι. Ράλλης. Κύριε Πρόεδρε· ἐὰν καλῶς ἐνθυμούμην, εἰ γὰρ ὑποβληθῇ παρ' ἡμῶν τροπολογία, κατὰ τὴν ὅποιαν αἱ Τράπεζαι εἶναι ὑποχρεωμένοι, ἵνα τὸ ἡμισυ τῶν κεφαλαιῶν των μετατρέψωσιν εἰς στέμματα, καὶ ἀπετύθη ἡ τροπολογία ἡμῶν ἐκείνη κατόπι τῆς δηλώσεως τῶν Τραπεζῶν πρὸς ὑμᾶς ὅτι δὲν ἤθελον προβῆεῖς τὴν πρόσκλησιν αὐτὴν τὴν ἀθρόαν.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Ὅχι. Κατόπι τῆς πρὸς ἐμὲ δηλώσεως, ὅτι δὲν θ' ἀναλάβωσιν τὰς ὑποχρεώσεις πρὸς τοὺς ἀλλοδαποὺς καταθέτας διὰ τὴν λογαριαστικὴν των.

Ι. Ράλλης. Ἦδη ὅμως, ὅτε γίνονται διαπράττουσαι ὅσα καταγγέλλησαν, νομίζω ὅτι ὀρθὸν θὰ ἦτο νὰ ἐπανέλθωμεν διὰ ψήφισματος εἰς τὴν ἀρχικὴν ἡμῶν γνώμην καὶ νὰ τὰς ὑποχρεώσωμεν, ὅπως τὸ ἡμισυ τοῦ κεφαλαίου των μετατρέψωσιν εἰς στέμματα.

Π. Πρωτοπαπαδάκης. Χειρότερον θὰ ἦτο αὐτό.

Εἰσέσχεται κατόπι ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν

Ἡμερησίαν Διάταξιν τῶν Ἐπερωτήσεων

Πρόεδρος. Οἱ κ. κ. Α. Μάτσης, Α. Γσουκαλάς καὶ Σ. Σωτηριάδης παρακαλοῦσι τὴν κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Συνέλευσιν περὶ τῶν πραγμῶν καὶ μαρτυριῶν τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν τῆς Μ. Ἀσίας ἐκ μέρους τῶν Καμυλικῶν κατὰ τὸ διακρούσαν ἔτος ἀπὸ τῆς γενομένης ἐν τῇ Συνελεύσει συζητήσεως καὶ κατάρθεσιν παντὰ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα.

Ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔχει τὸν λόγον.

Γ. Μπαλταζῆς. (Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν)

Κατὰ τὴν πρὸ ἔτους λαβούταν χώραν συζήτησιν ἐν τῇ Ἑθνοσυνελεύσει περὶ τῶν ἀνελληνικῶν ἐν Τουρκίᾳ διωγμῶν, ἔλεγον ὅτι οἱ διωγμοὶ ἐκεῖνοι μόνον πρὸς τοὺς διενεργηθέντας ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν ἐκείνην τῆς ἐλληνικῆς ἐπικρατοῦσας ἡδύνατο νὰ παραβληθῶσι. Ἀτυχῶς, τὰ τελευταῖα καὶ ἐλθόντα εἰς φῶς ἔκτοτε ὄργανα, ὑπερβάλλουσι κατὰ πολὺ καὶ κατὰ ποσὸν καὶ κατ' ἔκτασιν ἀπᾶσας τὰς προτέρας ἀμότητας, αἰτίαις καθιστῶσι πρόδηλον τὴν ἐμπνεύσαν αὐτὰς πρόθεσιν τὴν κατὰ σύστημα δηλοῦντι ἐξόντωσιν πικρῶς. «Ἕλληνας»

χριστιανού ἐν ταῖς Χώραις ταῖς διοικουμέναις ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν Ὀθωμανικῶν Ἀρχῶν. Προκλήθει ἐπὶ ἐρωτήσεων ἀξιοτίμων συναδελφῶν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ κομίσω εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὅσας ἔχομεν σχετικῆς πληροφορίας καὶ ἐκ τῶν ἰδίων πηγῶν καὶ ἐκ ξένων μαρτυριῶν. ὦν θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ ἐκτιμῆσθε τὴν κριθῆναι καὶ αἰτινες ἀποτελοῦσιν ὡρῶν εἰκόνα τῆς δημιουργηθείσης φρικιαστικῆς καταστάσεως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, αἰτινες ἀπέμειναν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Ἀυτοκρατορίαν καὶ ἐν αἷς διαβιοῦσι μετὰ τῶν Τούρκων χριστιανικοὶ πληθυσμοί. Εἰς τὸ μακρὸν μαρτυρολόγιον τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς προστίθεται οὕτω νέα σειρά θυμάτων, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, τοῦ κατατείνοντος εἰς τὴν μεταβολὴν τῆς ἐθνολογικῆς συνθέσεως τῶν Χωρῶν τούτων, εἰς τὰς πλείονας τῶν ὁποίων δὲν ἀπετέλουν τὴν μειονότητα μέχρις ἐσχάτων οἱ ἡμέτεροι ὁμογενεῖς.

Ἄλλ' ἐνῶ εἰσέτι γράφεται τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς αἰμοκτοῦς ἱστορίας τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, — τὴν φράσιν ταύτην παραλαμβάνω ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ἀμερικανοῦ κ. Γούουελ — ἡ συνείδησις τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐξεγείρεται καὶ ἐνταῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, στιγματίζουσα ἐν ἀποτροπιασμῶ τὸς σφαγεῖς, θεωρῶ δὲ ἐπιβλαβόμενόν μοι νὰ ἀνακοινώσω αὐτολεξεί πρὸς τὴν Συνέλευσιν ὅ τι εἶπεν ἡ Α. Α. ὁ Πάπας, ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ Βατικανῷ συναθροισθέντας διὰ τὸ Συνέδριον τῆς Εὐχαριστίας, ἀνακησθεῖς ὅτι ἦτο ἡ ἐπέτειος τοῦ ἀπόπλου τῶν στόλων τῶν χριστιανικῶν Δυνάμεων τῶν ναυμαχηθέντων παρὰ τὴν Ναύπακτον. «Εὖλα εὐτυχῆς, εἶπεν ὁ Πάπας, βλέπων συνελθόντας ἐνταῦθα τοὺς χριστιανούς κατὰ τὴν ἀλησμόνητον ἐπέτειον τοῦ ἀπόπλου τῶν χριστιανικῶν στόλων, αἰτινες ἤσαν τὴν νίκην ἐν Ναυπάκτῳ ἐναντίον τῶν βαρβάρων Μουσουλμάνων. Προσευχθῶμεν εἰς τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν τῶν ἀγωνιζομένων κατὰ τῆς βαρβαρότητος». Εἰς τὴν παγκόσμιον αὐτὴν διαμαρτυρίαν ἔχω δι' ἐλπίδος ὅτι θὰ μετὰσχῶσι πάντες ὅσοι ἐγκλείουσιν ἐν τῇ ψυχῇ των ἰδεώδη πολιτισμοῦ καὶ δικαίου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκευματος· διότι δὲν δύναμαι νὰ ἀμφιβάλω ὅτι μετ' ἐπίγνωσιν τῶν διαπραχθέντων καὶ διαπραττομένων ἐν Ἀνατολῇ καὶ αὐτοὶ οἱ πεπολιτισμένοι ὁμόθρησκοὶ τῶν δραστῶν, ὅπουδῆποτε

τῆς γῆς καὶ ἀνζῶσι, θὰ προσέλθωσιν ἐν πνεύματι ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης, συναγωνισταὶ εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα πρὸς συντήρησιν τῶν ὑπολειφθέντων χριστιανῶν, ἀφοῦ μάλιστα τὴν ἐξοντωτικὴν μανίαν τῶν Τούρκων δὲν κατώρθωσαν ν' ἀναγκαιώσωσιν, οὔτε τὸ ὁμόθρησκον, προκειμένου περὶ Κιρκασίων, οὔτε τὸ ὁμοκίμον, προκειμένου περὶ Ὀθωμανῶν Μουσουλμάνων, ἀντιθέτων τοῦ Κεμάλ, αἰτινες ἐκκενωθείσης τῆς Νικαηδεῖς πληροκαλούθησαν κατὰ χιλιάδας τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν φεύγοντες τὴν σφαγὴν καὶ εὐρόντες παρ' ἡμῶν στέγην καὶ περιθάλψιν.

Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Ὑπουργός, ἀναφέρει πληροφορικὰ διωγμῶν καὶ ἐκτοπίσεων ἐν Πόντῳ, διαπραχθέντων μετὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1921, ὅποτε καὶ ἐγένετο ἡ τελευταία συζήτησις ἐπὶ τῶν ἀθηλληνικῶν διωγμῶν ἐν Τουρκίᾳ. Κατὰ μῆνα Ἰούλιον τοῦ 1921, λέγει, εἰς τὰς περιφερείας Τραπεζούντας, Σουρμενίων, Ριζούντας, ἐξετόπισαν ὅλον τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν ἀπὸ 15 ἕως 60 ἐτῶν. Καθ' ὁδὸν τοῦς πλείστοις τῶν ἐκτοπιζομένων κατέσφαξαν, οἱ δὲ ὑπόλοιποι ἀπέθανον ἐκ τῶν βασάνων καὶ τῆς πείνης. Ἀναφέρων δ' ἐπίσης διὰ μακρῶν καὶ ἐν λεπτομερείαις, φρικιαστικῶς ἀληθῶς, καὶ δι' ἀριθμῶν τὰ λαβόντα χώραν ἐν Τριπόλει (Πόντου), Κερκασούντι, Ἀμασειῶν, Ὀρδοῦ, Πάφρω καὶ ταῖς γύρω περιφερείαις καὶ χωρὶς αὐτῶν, ὅχι μόνον κατὰ τὸν ἑλληνικὸν ἕλλα καὶ κατὰ τῶν ἀρμενικῶν πληθυσμῶν, καταριθμῶν τὰς συληθείσας καὶ καταστραφείσας ἐκκλησίας καὶ τὰ σχολεῖα, καὶ καταριθμῶν τὰς κρηναίας καὶ καταστραφείσας ἑλληνικὰς περιουσίας λέγει· γνωρίζετε τί ἔλεγον διαπραττόντες πάντα ταῦτα;

— Ἄς ἔλθωσι τώρα οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ Ἀμερικανοί, καὶ ὁ Χριστὸς σας νὰ σᾶς σώσῃ!

Σημειώσατε, κύριοι, ὅτι ἡ ἐξοντωσις τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ γίνεται πλέον ἐπισημῶς καὶ ἀπροκαλύπτως. Ἡ κεμαλικὴ ἀγριότης ἐρεῖρε δραστηκότατον μέτρον ἐξουθενώσεως καὶ καταστροφῆς τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου, «τὰ Δικαστήρια Ἀνεξαρτησίας», τὰ ὅποια οὐδὲν ἄλλο εἶναι, ἢ ἡ ἐπίσημος ἐμφάνισις τοῦ ἐξοντωτικοῦ σχεδίου τῶν Τούρκων ἐναντίον τῶν χριστιανῶν. Σήμερον τὰ «Δικαστήρια Ἀνεξαρτησίας» λειτουργοῦσι καὶ ἐκδίδουσι «επιρροὰν» τὰς ἐπισημοὺς διαταγὰς θανατώσεως τῶν ἐγκρι-

τωτέρων χριστιανών. Πρίνεται περί γεννητών συγκατα-
 μένων και ανακηρυχθέντων, υπό των ιδίων Τούρκων ου-
 λογούμενων. Ούτως ή εν Σαμφούντι εκδηλωμένη εφημερίς
 « Έχθλι » εν τῷ ὑπ' αριθ. 27 φύλλῳ τῆς 18ης Σεπτεμ-
 βρίου 1921 ἀναφέρει ὅτι τὰ « Δικαστήρια τῆς Ἀνεξαρτη-
 σίας » κατεδίκασαν εἰς τὸν δ. ἄρχοντα θάνατον τοὺς ἑλ-
 λήνας καθηγητὰς τοῦ Ἀμερικανικοῦ σχολείου Μεζιζιρὺν,
 Θεοχάριδην, Χατζηλαμπὸν Γεωργίου, Ἀναστασίου Συ-
 μεῶν. Ἐπίσης ἀπηγχονίσθησαν οἱ Ἀζίζος Ι. Τερζογλου,
 Πρασκουὰς Χατζηλαμπροῦ, Πήλιος Τερζογλου, Ἀναστά-
 σιος Χορζογλου, Παναγιώτης Καράογλου, Στάκος Δ.
 Ἐξακλουσούλου, Θεόφιλος Βικαμειάδης, ὁ υἱὸς κύρου
 Φίλιππος, Ἰσάκ Λ. Τσακτοῦλου, ὁ δευτερός παρέρης
 τῆς ἑλληνικῆς συνοικίας τῆς πόλεως Φάτχης, Αἰωνίδης.

Καὶ ἐξακλουσθῶν ὁ κ. Ὑποβρύσις, ἀναφέρει, ἀναγινώσκων
 ἐκ τῶν τουρκικῶν ἐφημερίδων, τὰ ὀνόματα ὁπῶντων τῶν
 ἑλλήνων, τῶν αὐτῶ μαρτυρησάντων καὶ καταδικασάντων
 διὰ τοῦ κίρκου κύτων τὴν εθνικὴν ἡμῶν ἰδέαν ἐν ταῖς
 ἀνω ἐξημέραις περιφερείαις.

Καὶ ταῦτα μὲν λέγει ἐν Πόντῳ.

Ἄλλ' ἂν στρέψωμεν, κύριοι, τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἰσταν-
 δικὴν Βιθυνίαν. Ἀπὸ τὴν ἑλληνικωτάτην καὶ χριστι-
 ἀνικωτάτην περιφέρειαν, τὴν περιφέρειαν Βιάλοβας-Νικομη-
 δείας, Νίκαιας, Μπιλεσίτζι, Μπόκον, Δουῖζε, Ἄδῃ-Παζάρ, τίποτε ἄλλο δὲν ἔχει μείνει, πλὴν τῶν ἀρχαίων μαρμάρων
 καὶ τῶν λίθων, τὸ ὅποσον νὰ δεικνύη ὅτι ἀπὸ τοῦ 1920,
 μέχρι τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1921 ὑπῆρχεν ἀκόμη ἐκεῖ μὴ
 φλουσίτζι, ἰσχυρὰ, πεπαιτισμένη καὶ πολυκρίθμος ἑλλάς! Ὅτε
 κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον τὴ στρατεύματα μᾶς, τὴ
 τομῆως Νικομηδείας, - Ἄδῃ Παζάρ, ἐξεδιέπονον τὴν μεγά-
 λην ἐκείνην καὶ πλουσιωτάτην περισχὴν διὰ νὰ λάθωσι με-
 ρος εἰς τὴν κατὰ τοῦ Ἰσάκ-Σεργῆ ἐπίθεσιν, ἐξήκοντα χιλιά-
 δες ἑλλήνες, Ἀρμένιοι, Κιρκασίαι, Ἄλβανοὶ καὶ Τούρκοι
 ἀκόμη, ἐφειγνὸν οὐδὲ μὲ τὸν ἑλληνικὸν στρατὸν ἐφειγνὸν ἀφῆ-
 νόντες τὸ πᾶν πρὸ τοῦ ἐπερχομένου Τούρκου, καὶ εἰσῆρχοντο
 εἰς τὸν πλοῦτα, ἀφῆντες δισεπίτομμοῦσι καὶ πλέον περιου-
 σίας καὶ μὴ λαμβάνοντες ἄλλο μὲν ἑαυτῶν ἀπὸ τὴν ψυ-
 χὴν των.

Ἡ φρίκη τοῦ ἐπερχομένου Τούρκου μετεδίδοτο καὶ ἐκεί-
 λυπτε τὸ πᾶν, καὶ ὁ Τούρκος ἐπρυχώρει, διερχόμενος τὴν

Σαγγαρίου πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἄδῃ-Παζάρ, κείων καὶ ἐκ-
 μηδενίζων τὸ πᾶν. Ἀπὸ τὴν περιοχὴν αὐτὴν, ἡ ὁποία πε-
 ριελφίβανεν, ἐκτὸς τῶν Τούρκων, τοὺς πληθυσμῶς πενήτη-
 κοντα περίπου ἑλληνικῶν πόλεων καὶ χωριῶν, τεσσαρ-
 κοντα ἀρμενικῶν καὶ μέγαν ἀριθμὸν Κιρκασικῶν, τίποτε
 τὸ χριστιανικὸν σήμερον δὲν ἔχει μείνει ἕκαστον, καὶ ἡ
 Ἑλλὰς περιθάλπει ἤδη πολλὰς χιλιάδας ἑλλήνων,
 Κιρκασίων, καὶ Ἀρμενίων τῶν μερῶν τούτων, ἐνῶ ἔλ-
 λαι ἑκατὸν χιλιάδες ἀνθρώπων ὑπάρξουν χριστιανῶν
 ἔχουσι φρικωδέστατα σφρακισθῆ ἢ εἶχον ἀποθάνει εἰς τὴν
 ἐξορίαν μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ τὰ ἑσπῆ
 τῶν λευκάροισι σήμερον κατ' ὅλην τὴν Νικομηδεικὴν
 καὶ Βιθυνικὴν γῆν. Νίκαια, Αἰδοκί, Ὀρτάκιοι, Φουθ-
 τουκιά, Κεζα - Σου, Νεοχώριον, Μπιλεσι, Χένδεκ, Γαῖθε,
 Δουῖζε, Χουδι, Χατζῆ - Ὀσμάν, Ἄδῃ-Παζάρ, Νικομηδεῖα,
 ὑπερκατοντὰς ἄλλῃ πόλεων καὶ χωριῶν, εἶνε ἡ νεκρὰ ἕκασ-
 σις, κατὰ τὴν ὁποίαν, οὐδεὶς πλεον θὰ συνκινήσῃτε ὑπερ-
 ξιν, δαῖγμα ἔστω, ἐκ τῶν ὑπερκατὸν ἐξήκοντα χιλιάδων μὲ-
 χει χθεῖς ὑπερχοῦστων ἑλληνικῶν καὶ ἀρμενικῶν ὑπάρξουν.

Ἡ Παναγία τῆς Νίκαιας, τὸ μέγιστον τοῦτο μαρτυροῦν
 χριστιανικὴν κειμήλιον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τοῦ θύλου ἐκείσθη
 τὸ πρῶτον ἀνακατεπόμενον τὸ Σύμβολον τῆς Χριστιανικῆς
 πίστεως, τὸ « Πιστεύω » μᾶς, ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ παρελθόντος
 ἔτους μόνον εἰς ἐρείπιαν, καὶ ὁ « Ἄγιος Πνευματικῶν », ἐκ-
 τοῦς ἄγιος τοῦ ὁποίου ἐκ βάθρων αἶμας πρὸ ὀλίγων μηνῶν,
 ἱσπεδωθέντος ἀκίρη τοῦ τάρου τοῦ καὶ κοπίσας τῆς ἱερέας
 ελαίας εἰς τὴν ὁποίαν ἡ εὐλόγητος παρελθόντος τῆς θεοσεβείας
 μᾶς ἔφερε μαρτυροῦσάντα καὶ κρεμάσθαι τὴν Ἄγιον, καὶ
 αὐτὸς κείτοι ἤδη εἰς ἐρείπιαν!

Εἰς τὴν περιφερειακὴν μεθωνοικικὴν ἐπαρχίαν Νίκαιας -
 Λευκῆν - Μπιλεσίτζι - Σαϊκούτ - Μ. Ἰλιου Δουῖζε - Ἀδῃ-Παζάρ-
 Καρασού - Ἄδῃ-Παζάρ - Νικομηδείας - Βιάλοβας, τὴν ἑσπῆ
 γεωγραφικὴν αὐτὴν περιοχὴν ἐκτάσσει, διπλασιασῆ τῆς ἰδικῆς μᾶς
 Πελοποννήσου, ἀσθεῶδως, πληπλουσὸν καὶ πικρῶτατα ἐκφω-
 κειμένον ἀπὸ χριστιανῶν, δὲν ἔχει μείνει σήμερον, κύριοι,
 οὔτε ἐν κῆν ἀθροῦσιν ὄν, ἀπὸ τοῦς πιστευόντας εἰς τὴν θεο-
 σκεπίαν τοῦ Χριστοῦ. Ἡ εὐλογητὴ ἀποφύμνωσις, ἐξόντως καὶ
 ἐκμηδενίσι, τῶν χριστιανῶν καὶ Κιρκασίων εἰς ὅλην αὐτὴν
 τὴν ὑπερῶντων ἐκτάσιν, ἐνεργηθεῖσιν ὅπως τὴν δουλικὴν καὶ
 ἐρχομένην ἀνατῆρον Τούρκου ἀξιομακτικῶν καὶ ἀνοσφραγι-

πολιτικῶν ὑπαλλήλων, ἐκτελούντων τὰς ὁδηγίας τοῦ Καμάλ, ὅποιοι οἱ Τζεμάλ τῆς Νικαίας, Τζεμάλ ὁ διοικητῆς τοῦ Καραμουσάλ, Χαλίτ Βέης, καὶ υἱοὶ αὐτοῦ τοῦ Γιάζε, Κιαρὴμ Βέης, Μουδέρης τοῦ Καρασού, ὁ Χιλίαρχος Κιαζήμ Βέης, ὁ ἀρχιτυμμορίτης Γκιακούρ Ἀλῆς καὶ ἄλλοι, ἢ οὐκ ἴσμεν μεχοὺς ἐνός, ὅπως σὰς εἶπον, ἐξόντωςι κατὰ τρόπον, πρὸ τοῦ ὁποίου ὠχρίωσι καὶ αὐτοὶ αἱ μεγάλαι ὑπὸ τοῦ Νέρωνος σφαγαὶ τῶν χριστιανῶν, εἶναι βεβαίως τὸ φρικτικώτερον παράδειγμα ἀγριότητος, ἀπὸ ὅσα ἔχει νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ἡ ἱστορία.

Σημειῶνω τὸ περιστατικόν τοῦτο, ἐνδεικτικώτατον τοῦ τρόπου καθ' ὃν οἱ Τούρκοι ἐνεργοῦσι τὴν ἐξόντωςιν τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν. Ὅτε τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὰ ἑλληνικὰ στρατεύματα εἰσῆρχοντο εἰς τὴν Κιουταχειαν, εὐρέθησαν πρὸ τοῦ ἐξῆς τραγικῶς παραδόξου θεάματος. Αἱ χριστιανικαὶ γυναῖκες καὶ τὰ χριστιανικὰ παιδία, τὰ ὅποια ἐξῆλθον πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐλευθερωτοῦ στρατοῦ, ἦσαν μὲ τὴν ὄψιν καὶ τὰ σώματα δεικνύοντα πραγματικὴν ὑγείαν, ἐνῶ οἱ ὀλίγοι ἄνδρες χριστιανοί, οἱ ὅποιοι ἐξῆλθον, ἦσαν κάτωχοι, κτῶντες, κήρυκοι τὴν ὄψιν, ὡς ἄνθρωποι ἐξεληθέντες τοῦ γόμφου καὶ τῶν τῶν. Καὶ εἶχον τῶ ὄντι κυριολεκτικῶς ἐξέλθει τοῦ γόμφου καὶ τῶν τῶν. Οἱ Τούρκοι, ἐφκρμόζοντες τὸ πούγραμμά των τῆς ἐξόντωςως, εἶχον ἐξορίσει ὅλον τὸν ἄρρενα πληθυσμὸν, οἱ δὲ ὀλίγοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, τοὺς ὁποίους ἐβλεπον οἱ στρατιῶται μᾶς, εἶχον κατορθώσει νὰ παραμείνωσιν ἐν Κιουταχειᾷ, ζῶντες ἐπὶ ἔτος εἰς λάκκους, εἰς ὑπονόμους καὶ εἰς φρέατα καὶ περιβαλλόμενοι κρυφίως ὑπὸ τῶν συγγενῶν των! Εἰς τὸ Σιβρί Χισσάρ, πόλιν καταφυγμένην μέχρις ἐσχάτων ἀπὸ Ἀρμενίου κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ προχωρῶν πρὸς τὸν Σαγγάριον κατὰ τὸν παρελθόντα Αὔγουστον ὁ ἑλληνικὸς στρατός, δὲν εὗρε παρά ἕνα μόνον Ἀρμένιον. Ὅλοι αἱ ἄλλοι χιλιάδες τῶν Ἀρμενίων ἀνδρῶν, ἐννοῶ δὲ ἄνδρας καὶ τὰ μέχρι τῶν δώδεκα ἐτῶν παιδία, εἶχον ἐκτοπισθῆ καὶ ἀποθάνει εἰς τὴν ἐξορίαν. Οἱ Τούρκοι εἶχον ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς προελάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ συλλάβει καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας τότε τεσσαράκοντα περίπου ἄνδρας Ἀρμενίου, τοὺς μὴ λόγῳ τῆς τοπικῆς των λαχῆς ἐκτοπισθέντας, καὶ τοὺς ἐπνίξαν ὅλους εἰς τὸν Σαγ-

γάριον! Σημειώτεον ὅτι τὰ γυναικίαικα τῶν Ἀρμενίων τοῦ Σιβρί Χισσάρ, ἀμέσως μετὰ τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν στρατόν, ἐζήτησαν μεταγωγικῶς μετὰ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν στρατιάν καὶ ἐγκυτέλιπον τὴν πατρικὴν των πόλιν, καταφυγόντα εἰς τὸ Ἐσκῆ Σεχίρ, φοβούμενα νὰ παραμείνωσιν ἐκεῖ εἰς ἐποχὴν ἀκόμη κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ στρατός μας προήλκυε πρὸς τὴν Ἀγκυραν.

Ἀναφέρων μετὰ ταῦτα τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ Προύσσης λαβόντα χώραν, ἐν Μάρτῳ καὶ ἀλλοχού, ὁ κ. Ὑπουργός, λέγει· Καὶ τὸ ἀναμφισβήτητον τεκμήριον τούτων, ὁ ἱατρὸς κ. Γιόουελ, μέλος τῆς Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς, ἥτις ἀφίκετο ἐσχάτως ἐν Χαρπούτ, ὑπέβαλεν ἅμα τῇ κρίσει του ἐν Κοινῷ-πόλει μακρὰν ἐκθεσιν πρὸς τὸν Ὑπατον Ἀρμοστήν των Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνευ οὐδεμιᾶς προσωπικῆς προκαταλήψεως κατὰ τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ ἀπολύτως ἀμερολήπτως τονίζει τὰ ἐξῆς· «Τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν ἐν Χαρπούτ. Τὸν Μάρτιον συνελήφθη ὑπὸ τῶν Κεμαλικῶν, ἀνευ ἀφορμῆς τινος, καὶ ἀπηλάθην ἐξω τῆς χώρας. Μετὰ τὴν ἀπέλασίν μου αἱ κεμαλικαὶ Ἀρχαὶ συνελάβον καὶ ἑτέρους τρεῖς ἐκ τῶν συναδέλφων μου, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ δύο γυναῖκες. Πάντας τοὺς ἐκακοποίησαν κατὰ τὸν κτηνωδέστερον καὶ χυδαιότερον τρόπον, μολοντί τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς ἐξετείνετο καὶ εἰς τοὺς Μουσουλμάνους. Οἱ Τούρκοι, ἐνθαρρυνόμενοι ὑπὸ τῶν ἀμερικανικῶν καὶ διασχυμῶν των Συμμάχων κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνακωχῆς καὶ μετ' αὐτήν, καθίστανται ὁλημέραι πλέον μισαλόδοξοι καὶ πρὸς τὰς μειονότητες.»

Τοῦτο ἀναφέρει ὁ κ. Γιόουελ καὶ τονίζει ὅτι, ἐὰν ζήνη δύναμις δὲν σπεύσῃ πρὸς βοήθειαν τῶν μειονοτήτων, τῇ τελευταίῳ κεφάλαιον τῆς κίματηρᾶς ἱστορίας τῶν χριστιανῶν τῆς Μ. Ἀσίας θὰ ἔχη συμπληρωθῆ. Ἀναφέρει ἀκολουθῶς ὁ κ. Γιόουελ· «Μέγας κριθμὸς χριστιανῶν προσφύγων, τυβαρῶς ἀσθενούντων, ἔχουσι ριφθῆ ἀνευ οἴκτου εἰς τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ εἶναι καταδικασμένοι νὰ ἀποθάνωσι. Τὸ νοσοκομεῖον παιδῶν ἐκλείσθη ἀνευ λόγου ὑπὸ τῶν Τούρκων, πλεῖστα δὲ οἰκίαι, πρέχουσαι ἄσυλον εἰς πρόσφυγας, κατελήφθησαν ὑπὸ Τούρκων ὑπαλλήλων. Οἱ Ἀρμένιοι τῶν περιφερειῶν ἐκείνων περιήλθον εἰς κατὰσκειν

δουλείας. Δεν έχουν το δικαίωμα να ταξιδεύουν ούτε να μεταβιβάσιν από μιαν πόλιν εις άλλην. Εύρεθη εις την ανάγκην να επιστρέψω 75,000 δολάρια εις Αρμενίους της Αμερικής, οι οποίοι μελ' απέστειλαν χρήματα διὰ τὰ έξοδα των εν Ανατολίαι συγγενών των. Πάσαι αι περιουσίαι των εκτοπισθέντων χριστιανών εδημεύθησαν υπό των Τούρκων. Οί χριστιανοί δεν δύνανται να υποβάλωσι μηνύσεις εις τα δικαστήρια. Νέος νόμος, δημοσιευθείς ισχύτως, σπερεί τους χριστιανούς του κληρονομικού δικαίουματός επί περιουσιών άλλων πλην των του πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ. Οί χριστιανοί ρίπτονται εις τὰ φυλακὰς πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν εἰσπράξεως χρημάτων ἐκ των συγγενών των. Αἱ χριστιανικαὶ γυναῖκες εγκλείονται εἰς τὰ γυναικεία, χωρὶς νὰ δικαιώνται ν' ἀποκλιθῶσιν εἰς τὰ δικαστήρια. Οί Τούρκοι δηλοῦσι ὑπὸ ἄλλοι, ἢ ἄλλοι δεν ἔλαβον μισθὸς ἀπὸ ἐξαμήνου καὶ ἐντεύθεν, δηλοῦσιν ὅτι τὸ μόνον μέσον ἐξουδεσίως χρημάτων συνίσταται εἰς τὴν ἔντευχον δήμευσιν των περιουσιών των χριστιανῶν. Τὰ δαινοπαθήματα των χριστιανῶν, αἵτινες ἐκπέττονται ἐκ των περιφερειῶν τοῦ μετώπου, ἐξοκολογηθῶσιν. Ἡ κατάστασις των ἑλλήνων εἶναι ἄλλοι φρικωδέστερα τῆς των Αρμενίων. Ἐκ των 30,000 ἑλλήνων, αἵτινες ἐγκατέλιπον τὴν Σεβάστειαν, 5000 ἀπέθανον πρὶν ν' ἀφῆσαν τὸν πόλιν, 2000 ἀπέθανον ἐν Χαρπούτ, κατὰ τὸν χειμῶνα, καὶ 3000 ἀπέθανον εἰς τὸ μαρμαίον τέλος εἰς τὰς ἀνατολικὰς τοῦ Χαρπούτ ὁδοῦ. Σταθμοὶ βοήθειῶν τῆς Ἐπιτροπῆς συνεστήθησαν μετὰ τῆς Σεβάστειας — Χαρπούτ καὶ Δικονεθῆς πρὸς παροχὴν βοηθημάτων εἰς τους πρόσφυγας, μολόντι καὶ καὶ εἶχον καταληφθῆ. Τὰ δύο τρίτα των εκτοπισθέντων ἑλλήνων εἶναι γυναῖκες καὶ παῖδες. Οί Τούρκοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαργασί τὰς καλυπτάς γυναῖκας ἐκ των εκτοπισθέντων. Ἐάν οἱ Αρμενιοί, τονίζει ἀπεριφράστως ὁ κ. Γκόουελ, ἀποσπασθῶσιν ἐκ τῆς Ανατολίας, οἱ ἐπιζώντες χριστιανοί θὰ ἐξορκισθῶσιν. Τὰ πτωχάτα των θυμάτων εἶναι ἐγκατεστημένα κατὰ μῆκος των ὁδῶν καὶ ἀκατάρως ὄντι ὑπὸ των κυνῶν καὶ λύκων καὶ των γυπαετῶν. Αἱ κυριώτεραι ἀρροαὶ τῶς θανάτου των ἀτυχῶν τούτων θυμάτων εἶναι ἡ ὕδρευσις καὶ ὁ τῆφος. Αἱ τουρκικαὶ Ἀρχαὶ λέγουσιν ἐλευθέρας ὅτι ἔχουσιν ἀποφασίσει ἐκ προέλεός τῆς τὴν ἐξόντωσιν ὅλων των ἑλλή-

νων. Αἱ πράξεις των ἀποδεικνύουσι τελείως τὰς ἀπειλὰς των. Κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην καὶ σφαγαὶ καὶ οἱ εκτοπισμὸν ἐπανήρυσαν κατ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς Μ. Ἀσίας, ἀπὸ των λιμενων τοῦ Εὐξείνου μέχρι των Ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀνατολίας.

Ἰδοῦ, κύριοι Πληρεξούσιοι, ἡ εἰκὼν τῆς ῥαϊκής, ἡ δημιουργηθεῖσα ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει ἐκ τῆς ἐντάσεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐξοντωτικῆς σχεδίου κατὰ των χριστιανῶν, εἰκὼν διαγραφουμένη διὰ των πληροφοριῶν τοῦ κ. Γκόουελ. Εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀπολύτως ἀκριβοῦς τοῦ ἀναμνηστικότητος καὶ τοῦ συγκεκριμένου των πληροφοριῶν, ὁ Ἀμερικανὸς Διευθυντῆς τῆς ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς ἀπέστειλε πρὸς τους "Τάιμς" καὶ τὴν κατωθὶ ἐπιστολήν. «Βλέπει προθυμῶς εἰς πᾶσαν στιγμήν νὰ ἐξετασθῶ ὡς κάρτις ἐνώπιον οἰαδήποτε Ἐπιτροπῆς ἐξουσιοδοτημένης νὰ προβῆ εἰς ἀνακρίσεις διὰ τὴν ἐν Ἀνατολίαι κατάστασιν. Αἱ τουρκικαὶ διαψεύσεις των δημοσιευθειῶν καταγγελιῶν εἶναι ἀκριβῶς ὅποια ἀνεμνοντο. Γκόουελ Γκαματάργης, Διευθυντῆς τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἐν Χαρπούτ».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἑξῆς ἀφήγησις των γεγονότων ἀπὸ τῆς ἡδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν κατὰ τὴν ῥῆσιν, δυναμικὴ νὰ εἶπω, αὐθεντικῶν. Ἐκ τούτων εὐκόλως συμπεραίνεται τί συμβαίνει εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τῆς Μ. Ἀσίας, ὅπου ὁ ἔθνος δεν εἰσχωρεῖ, καὶ ὅπως διενεργεῖται καὶ ἐκεῖ διωγμὸς κατ' ἑλλήνων καὶ Αρμενίων. Ὅπως διευκολυνῶ δὲ τὰ συμπερασματὰ εἰς ὃ θ' ἔχθῃτε κατ' ἀντιόχου, σὰς ἀναφῆρω ὅτι, ὅτε εὐρισκόμεθα ἐν Λονδίνω κατὰ τὸν περὶ τῆς χειμῶνα ἀντιπροσωποῦ τοῦ Ἀρμενικοῦ ἔθνους, μὲν ἐβεβήλωσαν ὅτι ἐν ταῖς Ἀρμενικαῖς ἐπαρχίαις τὰς εὐρισκόμεναις ἀνατολικῶς καὶ νοτιανατολικῶς τῆς Τραπεζούντης, ἐπαρχίας ἐνθα οἱ Ἀρμενιοὶ κατοικοὶ ἠρθῶντο κατὰ ἐκαστομῦριον, ἀπέμειναν σήμερον μετὰ τὰς σφαγὰς ὅλων ἐκ των τάδεσ τινὲς μὴ ἀνεργάμενοι, ἴσως, ὅτε εἰς γλίτσοι τὸ ἀτυχὲς αὐτὸ ἔθνος, πλην των μαρτυριῶν ἑτινα ὑπέστη διὰ τὸν κούντος τοῦ Χαμιτικῆς καθεστῶτος καὶ τῶν ποσῶν διὰ τὸν χθόντος νεοτουρκικοῦ, ἀπώλεσε, κατὰ πληροφορίες ἰσθαιστικῆς ἡμῶν ὑπὸ ἀμοδιῶν, ἀπὸ τοῦ 1914 μέχρι τοῦ 1921, 1 ἐκ 400,000 προσώπων ἐκ σφάγων καὶ εκτοπισμῶν. Ἡ κατάστασις αὐτῆς ἡτοφισαίεν νὰ συγκινήσῃ πᾶσαν ἐκείνην ἡ-

χην και να προκληθή τούς λόγους, οίτινες ήκούσθησαν εσχάτως εις τό 'Αγγλικόν Κοινοβούλιον και ών μετάφρασις διενεμήθη ήδη πρὸς τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως. Ἀλλὰ και ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης προκύπτει ἐν ζήτημα, οὔτινος ἐπιτακτικῶς ἐπιβάλλεται ἡ διεκθέγησις· ἐάν δηλονότι, μετὰ τὴν κτηθεῖσαν αἰμακτηρὰν πείραν, εἴνεκεν ἐπιτετραμμένον νὰ παραμεινωσι πληθυσμοὶ χριστιανικοὶ ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν κυριαρχίαν και διοίκησιν. Εἶνεκεν ὀρθόν νὰ προσταυθεῖσι δι' εἰδικῶν διατάξεων αἱ μειονότητες ἐν Χώρας εὐνομουμέναις και δυναμέναις νὰ ἀμιλληθῶσιν ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοσύνης και πολιτισμοῦ πρὸς τὰ μᾶλλον προηγμένα Κράτη, οἵκοθεν προβάλλει τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ καθεστώτος, ὅπερ δέον νὰ ἐσχύσῃ ἐκεῖ ὅπου ἡ βαρβαρότης και ἡ ἀνομία ἐξέκοντο εἰς τὴν ἀγριότητα, ἧς ήκούσκατε τὴν ἀγγλίωτον και ἀποτροπαίαν ἐκδήλωσιν.

Ἡ ἀποστολὴ ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τῶν τριῶν Συμμάχων Μεγάλων Δυνάμεων εἰς τὰ μέρη ἐνθα διεδραματίσθησαν οἱ διωγμοὶ και αἱ σφαγαί, ἐάν πραγματοποιηθῆ, παρέχει τὴν ἐλπίδα ὅτι τὰ μέχρι τοῦδε διδάγματα θὰ συντελέσωσιν εἰς διατύπωσιν ἀποφάσεων περὶ τῶν ληπτέων μέτρων, ὅπως τεθῆ ὀριστικόν τέλος εἰς καταστάσεις στιγματίζουσιν τὴν σύγχρονον ἱστορίαν. Ἐπιτροπὴ ἐξεταστικὴ ζητεῖται ὅπως σταλῆ και ἐν ταῖς ὑφ' ἡμῶν κατεχομέναις Χώρας τῆς Μ. Ἀσίας, μετὰ τὰς συκοφαντίας τῶν κεμαλικῶν. Ἡμεῖς εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ ἀνοίξωμεν διάπλατα τὰς πύλας ἡμῶν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην. Γνωρίζομεν τί θὰ ἀποκομίσωμεν ἐξ ἀμερολήπτου ἐξετάσεως τῆς ἐλληνικῆς διοικήσεως και ἐκεῖ ἐτι ὅπου διεξήχθησαν πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ἐτι δὲ μᾶλλον εἰς τὴν τὴν ζώγην τὴν ἀπ' εὐθείας δι' ἐλληνικῶν Ἀρχῶν διοικουμένην ὑπὲρ τῆς Ὑπάτης Ἀρμεστίας τῆς Σμύρνης. «Ἐπικαιρένου τοῦ δικτατορισμοῦ τῶν πραγμάτων τῆς Ἀνατολῆς, ὑπέχομεν πάντες οἱ συναγωνισθέντες κατὰ τὸν μέγαν πόλεμον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ ἐγκαταλίπωμεν εἰς τὴν τύχην τῶν και ἐκτεθειμένους εἰς τὴν μάχαιραν τῶν κεμαλικῶν τούς χριστιανούς τῆς Μ. Ἀσίας. Ἡ Ἑλλὰς οὐδαμῶς ἐφείσθη θυσιῶν, συνεχίζουσα μόνη τὸν ἀγῶνα και διὰ τοῦ κίματος τῶν τέκνων τῆς ἐπελευθερώσεως τρία περιπου εκατομμύρια Μουσουλμάνων και χριστιανῶν. Τονίζω ὅτι ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν και πρὸς τούς Μουσουλμάνους, οὓς

ἀπήλλαξεν ἀπὸ τῆς βίαιης στρατολογίας και τῶν ἄλλων ποικίλων πιέσεων τῆς Ἀρχύρας, ἡ ἐλληνικὴ στρατιωτικὴ κατοχὴ και ἐπέτρεψεν εἰς αὐτούς ἀνενοχλήτως νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰς εἰρηνικὰς ἐργασίας τῶν. Ἐκπολιτιστικῶς παράγων ἐν τῇ ἐγγύς Ἀνατολῇ, ὅπου ἀπὸ γιλιετηρίδων ζῆ και δρᾶ ὁ Ἑλληνισμός, ἐγονιμοποίησε τὰς Χώρας αὐτάς διὰ τοῦ πνεύματος και τοῦ πολιτισμοῦ του. Καὶ ἐν βαθεῖα συναίσθησει τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀνεנדότως συνεχίζει τὸ ἔργον του. Ἡ ἐπ' ἐσχάτων πολεμικῆ δρᾶσις του, ἐξ ἧς ἀπέρρευσεν ἡ κατοχὴ σημαντικοῦ τμήματος τῆς Μ. Ἀσίας, ἀποτελεῖ τὸ πραγματικόν και συγκεκριμένον στήριγμα τῆς πολιτικῆς, τῆς ἐμπνευμένης ὑπὸ τῶν ιδεῶν, ὑπὲρ τῶν ὁποίων διεξήχθη ὁ παγκόσμιος πόλεμος. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην, ἢ ἐνισχύει σήμερον ἡ ἐξεγερθεῖσα κατὰ τῶν οἰκτρῶν τοῦ κόσμου ὀμοιότητων κοινὴ γνώμη, ἡ Ἑλλὰς θὰ συνεισφέρῃ ὅτι συνεχόμεσαν και θὰ συγκομίσωσιν ἡ ἀνδρεία και ἡ ἀλήθεια τῶν τέκνων τῆς.

Ὁ κ. **A. Μάτσης** λέγει ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Τραπεζούντος και ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία κατὰ τὴν κατάληψιν αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ρωσικῶν στρατευμάτων κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον, ἀνέλαβον ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν τοῦ Μουσουλμάνου συμπλίτας τῶν, ὡς προκύπτει ἐξ ἐπισήμων τουρκικῶν ἐγγράφων. Τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὰς ὑπηρεσίας ταύτας ἔδωκεν ὁ Κεμάλ διὰ τῆς φοιμαστικῆς τραγωδίας τοῦ πολυπαθοῦς Πόντου. Ἀναφέρει δὲ τούς ἀπὸ τοῦ 1919 φονευθέντας και θανατωθέντας εἰς τὰς διαφόρους πόλεις τοῦ Πόντου, οἵτινες κατὰ τὴν ἐν Ἀμισῷ ἐκδιδομένην ἐφημερίδα «Ἐχολῆ» εἶναι οἱ ἐξῆς: Δικηγόροι: Ἐλευθέριος Τερζιμαμούλογλους, Αχυρέντιος Ταουτζόγλους, Γιάνγκο Ἐφένδης Ἰορδανίδης, Ἰατροί: Χοράλαμπος Γρηγοριάδης, Παῦλος Ραφαήλογλους, Ἀβραάμ Χρυσοφίδης, Ἀδαμάντιος Ἀρζουμανίδης, Ἀναστάσιος Τεπεκτσόγλους, Πάρις Χαμλαδζῆς, Φαρμακοποιοί: Θεολόγος Δημητριάδης, Χριστάκης Χριστοφορίδης, Ἀλεξάνδρος Ὀρδουλόγλους. Ὁ δημοσιογράφος Βασίλειος Παπαδόπουλος. Ὁ διδάσκαλος Θεμ. Ἰορδανίδης. Ὁ ἱερεὺς Ἰορδάνης Καταμζόγλους. Ὁ ὑποδιοικητὴς τῶν Μονοπωλίων καπνοῦ Κωνστ. Κωνσταντινίδης και ὁ ὑπάλληλος του Νικ. Ἰορδανόγλους. Ὁ διευθυντὴς τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπεζῆς Παῦλος Παπαδόπουλος. Οἱ τραπεζίττι και ἔμποροι Γρηγόριος Γρηγοριάδης,

Ἀλέξ. Ίγνατιάδου, Θεοφάνης Ήμεριαντζόγλου, Σάβ-
 δας Ἀντώνογλου, Ἡλίας Παναγιωτογλου, Περικλῆς Νικο-
 λαΐδης, Σωκράτης Σκεντέρογλου, Θεμ. Ἀντώνογλου, Θε-
 μεττοκλῆς Κόκκινος, Γεώργ. Πυρλόγλου, Νικ. Θεολόγου,
 Χατζῆς Τσιμέκογλου, Δημ. Ἀλεξιάδης, Δημ. Ξυδιῆς, Πε-
 ρικλῆς Κουζουτσῆ, Γεωργ. Τσεβούσογλου, Γω. Βουδούρο-
 γλου, Γω. Μουριδῆς, Ἀνέστης Μελιδῆς, Ἀντ. Χατζηαν-
 τώνογλου, Κυρ. Βουδούρογλου, Μουράτ. Τσελεμητσόγλου,
 Ἀντ. Τσίνογλου, Παναγιῆς Ἀρζόγλου, Λοιποὶ ἐπαγγελ-
 ματίαι. Ἀλέκος Χαραλάμπεογλου, Θεόδωρος Γιάγκογλου,
 Παναγ. Κωνδουλανάπτης, Κωνστ. Χατζῆ-Χαραλάμπεογλου,
 Κωνστ. Τσιμέκογλου, Νρ. Χατζηγεωργόγλου, Σπύρος Κου-
 γιουμπζόγλου, Γεώργιος Σαββόγλου, Παν. Λαζάρογλου,
 Χαρ. Καρακασογλου, Δημ. Παπάζογλου, Μιλτιάδης Χατζη-
 σάββας. Ὁ Ἐπίσκοπος Εὐθύμιος, ὁ κλητὴρ τῆς Μητροπό-
 λeos καὶ ὁ Α. Κολλάρης ἀπέθκνον ἐν ταῖς ρυλλκαῖς. Τὰ ὀνό-
 ματα ταῦτα ἀντιπροσωπεύουσι καὶ τὰς ἄλλας γιλιχίδας
 τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐμκρτίρησαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πα-
 τριδος.

Ἀναφέρει, λέγει, τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὅπως ἀναγραφῶσιν ὡς
 φόρος τιμῆς πρὸς τὴν ἱεράν αὐτῶν μνήμην, εἰς τὰ ἐπίσημα
 καὶ ἐστενογραφημένα πρακτικὰ τῆς Συνελεύσεως, ὡς θὰ
 ἀναγραφῶσιν καὶ εἰς τὸ καθηλωγμένον πᾶνθεον τῶν ἑλλη-
 νικῶν θυσῶν. Ἀναφέρει εἰς τὴν τραγωδίαν τῆς Πάρρας καὶ
 τὸ γεγονός, ὅπερ θὰ μείνῃ μοναδικὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅτι 535
 προκρίτοι τῆς Πάρρας ἐκλείσθησαν ὅπως σφαγῶσιν ἐντὸς
 μιᾶς ἐκκλησίας, ὅπου ὁ ἱερεὺς ἐτέλεσε τὴν νεκρώσιμον ἀκολου-
 θίαν ἐν μέσῳ τῆς κατανύξεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ, τὸ
 ὅποτον παρέδιδε πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ τὴν φυγὴν του εἰς
 τὴν Κύβιον, μετ' ὀλίγον δὲ ἐσφάγησαν ὅλοι μετὰ τοῦ
 ἱερέως! Ἐν Ἀμισῷ, ὁ κάπνέμπορος Κοσμίδης, συλληφθεὶς
 μετὰ τοῦ νεαροῦ υἱοῦ του, ὅπως σώσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀτιμώ-
 σεως, ἐπυροδόγησε καὶ ἐρύνησεν αὐτὸν καὶ κατόπι ἐπυροδό-
 γησε κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του. Πρὸς δικαιολογίαν αὐτοῦ ὁ
 Κεμάλ, ἐν ἐγγράφῳ αὐτοῦ τῆς 15 Φεβρουαρίου 1922 πρὸς
 τοὺς τρεῖς Ἀρμοστὰς τῶν Δυνάμεων, λέγει ὅτι ταῦτα πάντα
 ἐγένοντο πρὸς κατάπνιξιν δῆθεν ἐπαναστατικοῦ κινήματος
 καὶ μετὰ περισσῆς εἰρωνείας καὶ ἰταμιότητος προσθέτει πρὸς
 τοὺς Ἀρμοστὰς, ὅτι τὰ ἴδια θὰ ἐπράττον καὶ αἱ Κυβερνήσεις

αὐτῶν εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν χώρας. Ὁμοίαν δικαιολογίαν
 εἶδεν ὁ Ὑπουργὸς Γεουσούρ Κεμάλ, ὅταν εἶχον συλληφθῆ ἐν
 Ἀτταλεῖα 680 πρόκριτοι Ἕλληνας καὶ ἀπεστάλησαν πρὸς
 ἐξόντωσιν εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Καὶ ταῦτα ἐγένοντα ἐπὶ
 παρουσίᾳ Ἰταλικοῦ θωρηκτοῦ, ὅπερ λέγεται ὅτι ἠπειλήσε
 βουμβοκιδισμὸν τῆς πόλεως, ἂν δὲν ἔπκνον αἱ καταδιώξεις.
 Ἄλλ' οἱ Τούρκοι γινώσκουσι μέχρι τίνος σημείου πρέπει νὰ
 ροβῶνται τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀπειλάς. Πρόκειται ἀπὸ πρὸ
 προδιαγεγραμμένου σχεδίου τῶν Τούρκων πρὸς ἐξόντωσιν
 τῶν ἑλλήνων καὶ βελτίωσιν τοῦ εὐσαν κινήτηρον ἐπι-
 ταχίαν ἔχοντος συστήματος τῆς ἀρμενικῆς ἐξοντώσεως.
 Ἄλλὰ τὸ σχέδιον εἶναι εὐρύτερον ἀποβλέπει εἰς τὴν γε-
 νικὴν ἀπομικρυνσιν παντὸς Εὐρωπαϊοῦ ἐκ τῆς Τουρκίας,
 καὶ ζητεῖ νὰ καταστήσῃ εἰς τοὺς Εὐρωπαίους ἀδύνατον
 τὴν ζωὴν ἐν Τουρκίᾳ.

Ἀναφέρει ἐπιτετα πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἐκ Συμύ-
 νης παρ' ἀξιοπιστῶν προσώπων, ὅτι οἱ Ἕλληνοι στρατιωτικοί,
 οἵτινες ἦσαν αἰχμάλωτοι τοῦ Κεμάλ καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθε-
 ροσίαν των ἐπαρσσημορορήθησαν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Κυ-
 βερνήσεως, ἐδήλωσαν δ' ὅτι δὲν εἶναι ἄξιοι τοῦ παρσσημοῦ,
 διότι ὁ τρόπος καθ' ὃν μεταχειρίσθησαν τὴν τιμὴν αὐτῶν
 οἱ Τούρκοι, δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτοὺς νὰ φέρωσι τὸ παρά-
 σσημον. Λόγοι ἄξιοι τῶν μεγάλων γαλλικῶν παρσσημοῦ τῆς
 στρατιωτικῆς τιμῆς, λόγοι ἀνδρῶν ὑπερόγου τιμῆς! Ἄλλὰ
 ὡς ἐπληρορορήθη, εἰ γενναῖοι ἐκεῖνοι ἄνδρες δὲν ἐπανείδον
 ἀκόμη τὸ ἔδαφος τῆς Πατριδος των, καὶ τοῦτο φρονεῖ διότι
 ἀπηρευέθη εἰς αὐτοὺς, ὅπως μὴ δικρωτισθῆ ἡ κοινὴ γνώμη
 περὶ τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων. Γάλλος, κατέγων ἐξέ-
 γουσαν πολιτικὴν θέσιν ἐν Συμύνη καὶ πολέμιος σοσοθῆς
 τῆς Ἑλληνικῆς κατοχῆς, τοποθετηθεὶς ἤδη ἐν Κιλικίᾳ,
 ἔγραψε πρὸς τοὺς ἐν Συμύνη συμπολίτας του ὅτι, ἰδὼν τὰ
 ἔργα τῶν Τούρκων, ἤδη μετέβαλε γνώμην καὶ φρονεῖ ὅτι
 μόνη προστάσια τῶν Εὐρωπκίων ἐν Ἀσίᾳ εἶναι ἡ παρουσία
 τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Οἱ Τούρκοι θεωροῦσιν ἑαυτοὺς νι-
 κητάς τῶν Γάλλων, καὶ λέγει ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνας δῶν
 νὰ κηδόμεθα εὐθὺς μετὰ τοὺς Γάλλους τοῦ κύρους καὶ τοῦ
 γοήτρου τῆς Γαλλίας, διότι φρονούμεν ὅτι δῖον νὰ ἐπανέλθῃ
 ἡ Γαλλία εἰς τὴν παλκιαν θέσιν της ὡς σηματοφόρου τῆς
 ἐλευθερίας. Ἦδη, λέγει, ἠκούσθη τὸ σαλπισμα τῆς

ἀφυπνίσσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἀπὸ τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ ἀπὸ τὴν κίονιον θρόνον τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Προτείνει νὰ γίνῃ ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως εὐχαριστήσεως πρὸς αὐτοὺς καὶ διαμαρτυρίας διὰ τὰς σφαγὰς Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου νὰ ἰδρωθῇ ἐπιτροπὴ διαφωτισμοῦ, μεθ' ἧς νὰ ἐργασθῶσιν ἐντατικῶς πάντες οἱ δυνάμενοι παράγοντες, εἴτε ἐκ τοῦ κοινοβουλίου, εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ, μὴ ἀκούμενοι εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν διπλωματικῶν ἡμῶν ἀντιπροσώπων καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τοῦ Ὑψοῦ, καθέστω τὰ μέσα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι πρὸς πλήρη διαφωτισμὸν τῆς κοινῆς γνώμης. (Χειροκρατήματα).

Ο κ. Α. Τσουκαλᾶς, περιγράφων διὰ μακρῶν τὰ βασανιστήρια τῶν χριστιανῶν καὶ τὰς καταστροφάς, ἃς ὑπέστησαν ὑπὸ Τούρκων, διακρίβει τοὺς διωγμοὺς εἰς τέσσαρας περιόδους καὶ ἀνευρίσκει ὅτι ἀπὸ 30 Μαΐου μέχρι 8 Ἰουνίου 1914, ἐν διαστήματι 9 ἡμερῶν καταστράφησαν διὰ μυρίων βεσάνων 127 χιλιάδες χριστιανῶν. Περιγράφων δὲ τὰ μετα, δι' ὧν ἐδολοφόνουν τοὺς χριστιανικοὺς πληθυσμοὺς καὶ τὰς οἰκογενεῖας των, χαρακτηρίζει ὡς ἀνήκουστα καὶ πρωτοφανῆ μαρτύρια των. Εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὰς μετέπειτα καταστροφάς καὶ κληθῆναι εἰς τὰς καταστροφάς τοῦ Πόντου τῶν μηνῶν Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, τοῦ παρελθόντος ἔτους, καθ' ἃς ἐξωντώθησαν τριακόσιοι πέντε χιλιάδες χριστιανῶν καὶ εἶτα εἰς τὰς πρὸ ἡμερῶν σφαγὰς καὶ καταστροφάς τοῦ τρέχοντος μηνός. Διηγούμενος τὰ πρωτοφανῆ μαρτύρια, λέγει ὅτι ἐπὶ τῇ βῆσει ἀποδείξεων, ἃς προσκομίζει, ὁλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς Πάρου ἐκ 40 χιλιάδων Ἑλλήνων καταστράφη, διασωθέντων πέντε μόνον χιλιάδων εἰς Μήδειαν διὰ τῆς φυγῆς καὶ ἐκ τῶν ἀπομεινάντων 35 χιλιάδων μόνον 100, διαφυγόντες εἰς τὰ ὄρη, ὅπου ἡ αὐτὴ τοὺς ἀναμένει τύχη. Μετὰ τὴν περιγραφὴν τῶν φορικῶν μαρτυριῶν καὶ βεσάνων ὁλοκληροῦ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Πόντου καὶ τὴν παντελῆ ἐξόντωσιν, λέγει ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἐπικλησθῶσι τὰς ὀθωμανικὰς ὁμολογίας καὶ τὰς τῶν Ἰθονόντων τὰς τύχαι· Γάλλων, Ἀγγλῶν κλπ. καὶ ἄρχεται ἐκ τῶν ὀθωμανικῶν. Ἀναγινώσκει δὴλωσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Δραμᾶ Φερὴ Πασσᾶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ὀθωμανικῆς Γερουσίας τὴν 9ην 22 Ὀκτωβρίου 1918, καθ' ἣν ἡ ἐκμηδένισις τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν ἔτο ἔγκλημα πρὸς τὸν ἄνθρωπον

ὁ δυνὸς λόγος καὶ ἀποδοτέον εἰς τὸ κράτος. Ἐνωσις καὶ Πρόσδος. Ἀνέρεται δ' ὅτι οἱ ἀπελαθθέντες ὀθωμανοὶ ὑπέκλιθη ἀνέρχονται εἰς 550 χιλιάδες. Ο κ. Τσουκαλᾶς ἀνεγνώσκει κατὰ τὴν ἀπισπάσματα ἄρθρων τουρκικῶν ἐφημερίδων, ἐν αἷς γράφεται ὅτι ἡτὰ ἀκατανόμηστα ἐγκλήματα δύναν ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ὀθωμανικὴν λαόν. Ἐπίσης ἀνεγνώσκειν ἀπισπάσματα ἄρθρων τῆς ὀθωμανικῆς ἐφημερίδος «Ἀδελφικ», διὰ τῶν ὁποίων ὁμολογεῖται ὅτι Κεμαλικὴ συμμορία κατέσφαξεν Ἀγγλοὺς, Ἑλλήνας καὶ Ἀρμενίους, ἐν Σαμψούντι, καὶ ἀποδίδονται αἱ σφαγαὶ εἰς τὴν βραδύτητα τῆς λήξεως τοῦ Ἀνατολικῆς ζητήματος, χαρακτηρίζονται δὲ ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ καὶ οἱ περὶ αὐτῶν ὡς κακοῦργοι.

Ἐξυκολουθῶν ὁ κ. Τσουκαλᾶς, ἀναγινώσκει ἔκθεσιν διαβιβάσθησαν διὰ τοῦ κ. Μπριάν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, διὰ τῆς ὁποίας δηλοῦται ὅτι καὶ Σύμμαχοι Δυνάμεις ἔχουσι πλήρη τὴν συναίσθησιν ὅτι δὲν ἀποβλέπουσιν εἰς ἐγωιστικὰ συμφέροντα ἀλλὰ πρὸ παντός εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ ανεξαρτησίαν τῶν λαῶν καὶ τοῦ δικαίου τῆς ἀνθρωπότητος. Ο δωδέκατος ὄρος τοῦ δεκατετραλόγου τοῦ Οὐίλσονος, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ ὁποίου ἔλαβε χώραν ἡ ἔξοδος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν Ἑυρωπαϊκὸν πόλεμον, λέγει· καὶ ἄλλαι ἐθνότητες, καὶ εὐρισκόμενοι τὴν στιγμὴν ταυτὴν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν, δύναν ἀσφαλισθῶσι δι' ἀναμφισβητήτου ἀσφαλείας διὰ τὴν ὑπερξίν των καὶ ν' ἀξήθῶσι κατὰ τὸν ἄνθρωπικόν. Ο κ. Μπάλφουρ, ἐν ἐκθεσὶ πρὸς τὸν Πρόεδρον Οὐίλσονος, λέγει ὅτι «ἡ ὑπόθεσις καθ' ἣν εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς συμβίωσις μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνότητων, εἶναι ἀδύνατος». Ἀναγινώσκει ἐπίσης ὁμολογίας τῶν Ἰάλλων περὶ τῶν σφαγῶν. Οὗτοι ο κ. Πουανκαρέ, προσφωνῶν τὸν Πρόεδρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὰ Ἰλίσις τὴν 29 Ἰανουαρίου 1919, ἀναγινώσκει τὰς τουρκικὰς ἀμότητας, πλειότερον δὲ καὶ δριμύτερον ὁ κ. Κλεμανσώ ἐν τῇ διακοινώσει του πρὸς τὸν Φερὴ Πασσάν, (25 Ἰουνίου 1919) πρόεδρον τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Καὶ ὁ κ. Μιλλεράν ἐν τῇ διακοινώσει πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν ἀντιπροσωπεῖαν λέγει ὅτι ἐφθάσεν ὁ καιρὸς ὅπως ταῦτα τέρμα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων λαῶν ἀπικρατοῦσαν τῶν Τούρκων, καὶ εἰς τὰς ἀμότητας

κοτών αΐτινες εκτέπληζον και επανεστάτησαν την κοινη γνώμη της ανθρωπότητας. Οι σφαγαντες Αρμενιοι πολυλογουνται εις 800 χιλιάδας. Ο κ. Μπριαν άπαντων εις την γεωσιακην Μαρτν την 6 Νοεμβρίου 1916, λέγει οτι η Κυβέρνησις της Γαλλικης Δημοκρατίας στυγματίζει τα εγκλήματα των Νεοτούρκων. Η εν Αμισφ έδραιούσα Αμερικανική έταρεία υποβάλλει έκθεσιν εις τον Έπατον Αριστοτήν την 8 Ιουνίου 1921, δι' ης διαμαρτύρεται διά της φοβερας σφαγής της Αμισφ, περι τούτου δε, λέγει, εδημοσιεύθη και ανακλονωθεν εις τον Παρισινόν «Χρόνον». Ο κ. Βίντερον εν τη Βουλή των Κοινοτήτων ειπεν, οτι η Βρετανική Κυβέρνησις έχει εις την κατοχήν της άποδειξεις δια της έκταπίσεως των Ελλήνων ανδρών, γυναικων και των παιδίων.

Και καταλήγων ο κ. Τσομακιάς, αναγκιύσκει άποσπασμα του βιβλίου του Έλληου συγγραφέως Νικολ «Οι σύμμαχοι και αι κρίσεις του Ανατολικού», όπερ μέλις πρό κλησ έξεδόθη, εν οίς αναγράφονται αι νεκι ώμότητες και τα εγκλήματα των καμικιων, και συνιστά όπως η Συνέλευσις, ού μόνον διακηρυχθή προς την πεπολιτισμένον κόσμον διά της ομότητος και τα όργια αυτά, άλλ' έκφράση, και την σταθεράν αυτής άπόφασιν περι περτωτώσεως του εθνικου γένους και εκανοποιήσεως των δικαίων τούτων (Χειρογραφηματ).

Διακόπτεται η συνεδρίασις ώσφ 9 και 40' μ. μ. ίνα επανκληθή την 10 και 30' μ. μ.

Μετά την διακοπήν

Όρσ 11 και 30' μ. μ.

Επανκληθείσης της συνεδρίασεως ο κ. Πρόεδρος άνακλοναί οτι η **επι των Στρατιωτικων Κοινοβουλευτικη Επιτροπή** καταθέτες την έκθεσιν αυτής επί της αναφοράς του συνταγματάρχου Γραβάνη Περικλή, άπορρινομένη οτι δεν ούτος να επανκατήση την εν σφ. σφαγών άρχικότητα κ' του και πάντα τω δικαιώματά του.

Επαναλαβανομένης μετά τούτο της συζήτησεως επάν των τουρικων σφαγών, ο κ. **Σ. Σωτηριάδης** λέγει οτι το θέμα της εξάντληθέντος, άποδεικνύεται οτε κέρως σκοπός της των Τουρικων διαγωγών ούδεν άλλω είναι σκοπός ή

πλήρης εξάντλησις του χριστιανισμού εν Ανατολή δι' οργανωμένου και συστηματικού τρόπου. Αλλ' εκείνο το όποιον είναι σοβαρόν, και έφ' ού προκλήσ την προσοχήν της Συνελεύσεως, είναι οτι οι Τούρκοι, διαπραττοντες, οτι διαπραττουτιν, έχουν καταρτίσει και πλήρη προπαγάνδαν ίνα άνετρέπη πάσαν εξέγερσιν εν Εύρώπη και Άλλαχού. Και αναφέρει, ού μόνον την τεχνικην εξέγερσιν των Ινδιων, πρό της οποίας ήρξεντο καμπτομένη ή κοινή γνώμη εν Εύρώπη, άλλω και την ίδρυσιν Έπυουργίου Προπαγάνδας εν Αγκύρα, εις την διάθεσιν του οποιου ετέθησαν πολλά εκατομύρια λιρών προς τον σκοπόν τούτον. Δεν συνιστά τούτου να λάβωμεν και ημεις τώ ανάλογη μέτρα. Ιδρύοντες οργανωμένην προπαγάνδαν, και δη εις κέντρα ένθα να δύναται να διεκτιση άποτελεσματικώς. Προτείνει δε να ιδρυθωσιν ειδικά γραφεία εν Αμερικη, Μορσιίσις, Λονδων και άλλαχού.

Ο κ. **Γ. Μπαλιατζής** (Έπυργός επί των Έξωτερικων) λέγει οτι υπάρχουνται ταυτα γραφεία, εις αυτά δ' όρειεται και η τελευταία εξέγερσις της κοινής γνώμης εν Εύρώπη, και αι άλλαι εν τω Αγγλική και τω άλλω τύπω δεδομενη πληροφορια περι της καθόλου καταστάσεως και άποσεως του Ανατολικου ζήτηματος. Ούδεν δε προσθέται, να εύρη αυστηρότερον τηρικτήν ή λειτουργικων των γραφείων τούτων από αυτήν.

Ο κ. **Σ. Σωτηριάδης** συνιστά εν ταυτή περιπτώσει να ενισχυθώσι πλείτερον τα γραφεία ταυτα, όπως επιτευχθή ο επιδιωκόμενος σκοπός.

Ο κ. **Γ. Πάπ** προκτιρεσί οτι, έρίσον έχομεν την εχθρότητα των ξενων Κυβερνησεων, τίποτε δεν θαλει γίνεαι, και έτσι πρέπει να στέλωμεν την προτοχήν ήμων.

Ο κ. **Αντ. Μάρις** λέγει οτι τοι ταείναι όλως άσχετόν από την κοινήν γνώμην, προς την οποίαν πρέπει να στραφώμεν.

Διακοπτομένης εν τω σημείω τούτο της συζήτησεως, ο κ. **Πρόεδρος** άνακλοναί οτι ο Έπυργός επί του Δημοσίου Οικουρου κ. **Κ. Λυκαυρέζος** υποβάλλει σχέδιον νόμου περί έρμηνείας των νόμων περί άναγκαστικου δανείου, έπερ θεωρεί ώς επείγον.

Ο κ. **Σ. Σωτηριάδης** και άλλον παρηξούσιν ζήτησιν να υποβληθή ψήφισμα, ως άλλως τας ο κ. Προβουλευτικός